

Koronavairusi (KOVITI-19) ma le NDIS

O suiga i auala e galue ai le NDIS

Suiga e faigofie ona malamalama

Fuafuaga o Inisiua mo i latou e iai Manaoga Fa'apitoa i le Atunu

Fa'aaogaina o lenei pepa o fa'amatalaga

O lenei pepa o fa'amatalaga na tusia e le Ofisa o Fuafuaga mo Inisiua mo i latou e iai Manaoga Fa'apitoa (NDIA). A e vaai i le upu 'matou', o iona uiga o le NDIA.

Ua matou tusia lenei pepa o fa'amatalaga i se auala e faigofie ona malamalama.

Ua matou tusia **fa'amamafa** nisi o upu. Ua matou fa'amatalaina atu uiga o nei upu. E maua le faasologa o nei upu i le itulau e 13.

O lenei pepa o fa'amatalaga faigofie o se otootoga mai le isi pepa o fa'amatalaga.

E maua le isi pepa o fa'amatalaga i luga o le matou upega tafāilagi
www.ndis.gov.au

E mafai ona e talosaga mo se fesoasoani i le faitauina o lea pepa o fa'amatalaga. Atonu e mafai ona fesoasoani sau uo, tagata o lou aiga po'o se tagata lagolago ia oe.

ndis.gov.au

O a fa'amatalaga o lo'o i totonu o lenei pepa?

O le ā le koronavairusi?	3
Suiga i auala e fa'afoe ai le NDIS	3
Avea ma sui o le NDIS	4
Toe iloiloga o lau fuafuaga	5
O a ni mea o le a iai i leisi au fuafuaga	8
O le Faiga o fuafuaga alualu mamao	8
Lagolago mo tamaiti e i lalo ifo o le 7 tausaga le matutua	9
O le faaaogāina o le faatupeina o lau fuafuaga i se isi auala	10
Faasologa o upu	13
Fa'afeso'ota'i mai matou	14

O le ā le koronavairusi?

O le koronavairusi (KOVITI-19) o se **vairusi** ua a'afia ai le to'atele o tagata i le lalolagi.

O le vairusi o se ma'i po'o se fa'ama'i e faigofie ona pipisi atu mai le isi tagata i le isi tagata.

O le koronavairusi ua vave lona pepesi.

Ua ta'ua le koronavairusi o se **fa'ama'i aoao**.

O le faama'i e mafua pe a vave le pipisi o se vairusi i ni atunu'u se tele o le lalolagi.

Suiga i auala e fa'afoe ai le NDIS

Toatele tagata ua a'afia i le koronavairusi i Ausetalia.

Matou te suia auala ina ia puipui ai:

- oe
- aufaigaluega lagolago
- tagata lautele

E to'atele tagata ua fesiliglia i matou e fa'atatau i nei suiga.

O fesili autū la nei:

- Avea ma sui o le NDIS
- Toe iloiloina o lau fuafuaga
- Oā mea o le a iai i le isi au fuafuaga
- Faia o fuafuaga alualu mamao
- Lagolago mo tamaiti e i lalo ifo o le 7 tausaga le matutua
- Fa'aaogaina o le faatupeina o lau fuafuaga i se isi auala

Ua matou tali atu i le tele o fesili sa tu'uina mai i itulau o soso'o mai.

Avea ma sui o le NDIS

O fesili i le vaega lea e aumai tagata e fia avea ma sui o le NDIS

Fa'afefea ona ou talosaga e avea ma sui?

O le **Talosaga e avea ma sui** o le la'asaga muamua lea i le avea ma sui o le NDIS.

A fai sau talosaga ua e mana'o e avea ma sui o le NDIS

O lo'o mafai lava ona fai sau talosaga.

E mafai ona lafo mai lau talosaga ia matou:

Tuātusi Pusameli– GPO Box 700

Canberra

ACT 2601

Pe vili mai matou i le numera **1800 800 110**.

Ua uma na fai la'u talosaga, o leā e soso'o ai?

Matou te toeiloiloina lau talosaga ona iloa ai lea pe e te **agava'a** e avea ma sui o le NDIS.

Ina ia e agava'a, e mana'omia ona e ausia matou tulafono fa'ata'atitia e fa'atatau i tagata e mafai na avea ma sui o le NDIS

Matou te viliina oe mo se fa'atalatalanoaga.

O le fa'atalatalanoaga e fai:

- i luga o le telefoni
- imeli

Matou te lē mafaia ona fai se fa'atalatalanoaga fa'afesaga'i i le taimi nei.

Toe iloiloga o lau fuafuaga

A e **toe iloiloina** se mea, e te vaai pe o le ā lona tulaga lelei na iai O fesili i le vaega lenei e mai tagata e mana'omia le toe iloiloina o latou fuafuaga.

O le ā se mea e tupu pe a uma na fa'atonu le toe iloiloina o la'u fuafuaga?

O lo'o matou faia pea le toe iloiloina o fuafuaga.

Afai na fa'atonu mai le toe iloiloina o lau fuafuaga, e matou te faia:

- i luga o le telefoni
- imeli

Matou te logoina oe pe a iai nisi suiga.

O leā se mea ou te faia pe afai o le a fa'amuta la'u fuafuaga ae le'i fa'tonuina se fonotaga mo la'u fuafuaga?

Afai o le a lata ona uma lau fuafuaga. E matou te toe fa'aopoopo le isi tausaga e tasi.

Matou te fa'afeso'ota'i atu oe ma fuafua se taimi e fai ai se toe iloiloga o lau fuafuaga i luga o le telefoni

Matou te talanoa atu ia oe ina ia faia sau fuafuaga umi pe a e mana'o ai.

Matou te mafaia ona faia ina ia lua tausaga le umi.

Afai o le a vave ona muta lau fuafuaga ma o lo'o e fifiai ai, e le mana'omia ona e faia se mea.

O le ā le mea ou te faia pe afai o lo'o fa'atali la'u fuafuaga fou?

E ono uma lau fuafuaga tuai ae o lo'o fa'atali lau fuafuaga fou.

A tupu lea tulaga, e le mana'omia ona e faia se mea.

Matou te fa'aopoopo se isi tausaga se tasi i lau fuafuaga tuai.

E maua ifo lau fuafuaga fou ona e amata fa'aaogaina loa.

Matou te lafaina atu le kopi o lau fuafuaga fou i le meli.

E lē mana'omia ona e fa'afeso'ota'i mai matou pe afai ua:

- uma lau fa'atalatalanoaga
- e le'i maua atu lau fuafuaga fou i le meli

O le ā se mea e tupu pe afai o fa'atali la'u fuafuaga muamua?

Afai e matou te lafaina atu se tusi e te agava'a e avea ma sui o le NDIS, matou te vili atu i se taimi lata mai.

O lau fa'atalatalanoaga muamua e faia:

- i luga o le telefoni
- imeli

Fa'afefea pe a mana'omia vave na faia ni suiga tāua i la'u fuafuaga?

E mafai ona e telefoni mai ia matou i le numera **1800 800 110**.

Matou te fesoasoani atu pe afai:

- o e mana'omia na faia ni suiga tāua i vaega o lau fuafuaga
- o e mana'omia vave na faia ni suiga
- o lau fuafuaga e lē o a'afia ai le lagolago o e mana'omia

E te maua lava le faatupeina e lagolago ai se'ia maua lau fuafuaga fou..

E mafai ona e imeli mai matou e:

- fa'amatala mai le mafuaga e te mana'omia ai lagolago eseese
- aumai fa'amaoniga e te mana'omia nei lagolago.

Fa'amata e ese le toeiloiloga o la'u fuafuaga mai le taimi ua te'a?

Sa'o lelei, ole taimi lenei o le a faia le toeiloiloga o lau fuafuaga:

- i luga o le telefoni
- imeli

Matou te feso'ota'i atu oe ina ia matou iloa po'o le ā le auala e te mana'o e fai ai le toeiloiloga o lau fuafuaga.

A o faia lau toeiloiloga, e mafai ona e fa'amatala mai ni suiga i:

- mana'oga o lagolago
- sini.

E mafaia ona e imeli mai matou e:

- fa'amatala mai le mafuaga e te mana'omia ai lagolago eseese
- aumai fa'amaoniga e te mana'omia nei lagolago.

Sa ou talosaga i se toeiloiloga o la'u fuafuaga, ae le'i maua mai lava se tali. O leā le mea e tatau ona ou faia?

Matou te logoina atu oe e fa'atatau i le toeiloiloga o lau fuafuaga.

E mafai ona e fa'aaoga pea lau fuafuaga tuai se'ia:

- matou faia se toeiloiloga
- maua lau fuafuaga fou

O a ni mea o le a iai i leisi au fuafuaga

O fesili i le vaega lenei e aumai ia i latou o lo'o mana'omia se fuafuaga fou

E ono itititi sa'u tupe maua i leisi a'u fuafuaga ona o le faama'i o le koronavairusi ?

Leai.

E ono suia lau tupe maua i leisi au fuafuaga.

Ae e lē ona ole faama'i o le koronavairusi ua mafua ai.

E ono suia pe afai e sui ou mana'oga lagolago.

O le Faiga o fuafuaga alualu mamao

O fesili i le vaega lenei e aumai ia i latou o lo'o manana'o e umi atu taimi o isi a latou fuafuaga.

E faapefea pe afai ou te mana'o i se fuafuaga e umi atu nai lo le 1 tausaga?

O le a matou talanoa atu i ou mana'oga lagolago ma sini i le fono o au fuafuaga e so'so'o ai.

Afai e tumau pea ou mana'oga lagolago ma au sini, e mafai ona matou avatua se fuafuaga e oo atu i le 2 tausaga le umi.

Afai e sui ou mana'oga lagolago ma sini i totonu o le 2 tausaga, e mafai ona e talosagaina se toeiloiloga o le fuafuaga .

Lagolago mo tamaiti e i lalo ifo o le 7 tausaga le matutua

O fesili i le vaega lenei e aumai i matua ma tagata e vaaia ma tausia tamaiti e iai mana'oga faapitoa e i lalo ifo ma le 7 tausaga le matutua

E tele ni suiga o tamaiti i tausaga ta'itasi.

E mafai foi ona tele le suiga o latou mana'oga ma sini.

E taua ona talanoa atu i:

- sini
- mana'oga lagolago

a lou alo.

Fa'atoā uma ona toe iloilo fuafuaga a la'u tama. O le ā se umi e umia ai e la'u tama le fuafuaga fou?

O le a fesoasoani atu le vaega o le early childhood partners i le filifiliina poo le a le umi o le fuafuaga fou a lou alo.

E ao ona e manatu i:

- sini
- mana'oga lagolago

a lou alo.

Ua toeititi uma le fuafuaga a la'u tama? O le ā se umi e umia ai e la'u tama le fuafuaga fou?

O lo'o toeiloiloina pea ia fuafuaga.

Afai o le a uma le fuafuaga a lou alo, e mafai ona matou fa'aopoopo lana fuafuaga mo leisi umi e tasi tausaga.

O lona uiga e mafai lava ona e maua pea le alatupe e mana'omia e lou alo.

O le a matou feso'otai atu ma faamautū se taimi e toeiloilo ai fuafuaga i luga o le telefoni.

O le a se mea e tupu pe afai o la'u tama e i totonu o le fuafuaga lē tumau o le 6 masina?

O le uiga o le **lē tumau** o le, mo se taimi puupuu.

Afai o le a uma le fuafuaga lē tumau a lou alo o le 6 masina:

O le a feso'ota'i atu oe e le vaega o le early childhood partner aua le toeiloiloga o le fuafuaga.

O le a matou tuuina atu le fuafuaga 1 tausaga se'ia mautū le fuafuaga fou.

E maua e lou alo le alatupe e \$10,000 i le fuafuaga o le 6 masina lē tumau.

E maua e lou alo le alatupe e \$20,000 i le fuafuaga fou o le 1 tausaga.

O lona uiga e mafai lava ona e maua le alatupe o loo mana'omia e lou alo.

O le faaaogāina o le faatupeina o lau fuafuaga i se isi auala

O fesili i le vaega lenei e aumai i ai latou o loo manana'o e faaaogā le faatupeina i a latou fuafuaga i nisi auala.

E faapefea pe afai ou te mana'o e faaaogā le alatupe o la'u fuafuaga i se isi auala?

E ia te oe le malosiaga o le faaaogāina o tupe o lau tala faatatau o tupe o le Paketi **Lagolago Autū**.

O au Lagolago Autū, o lagolago ia ma 'auaunaga e te mo'omiaina ma faaaogaina i le tele o taimi

E mafai ona e faaaogāina lau tala faatatau o tupe o le Paketi Lagolago Autū auā mana'oga o aso uma.

O lea lagolagosua e aofia ai le totogiina o tagata faigaluega lagolago e fesoasoani ai i le:

- fa'atauga o meaai
- o nisi galuega i aso ta'itasi.

E mafai ona fesoasoani lea tulaga pe afai e lē mafai ona e alu ese ma lou fale ona o le faama'i o le Koronavairusi.

E le mafai ona faaaogāina le tala faatatau o tupe o le Paketi Lagolago Autū i au **tupe faaalu totino**.

O tupe faaalu totino o mea ia e mana'omia ona faatau pe totogi e pei o:

- meaai
- totogi o fale
- pili

Fa'afefea ona ou fa'aaogaina le faatupeina o la'u fuafuaga?

A e mana'o e fuafua lelei le fa'aaogaina o le faatupeina o lau fuafuaga, e mafai ona **pulea lava e oe le faiga**.

A e pulea lava e oe lau fuafuaga, e mafai ona:

- pulea uma po'o se vaega o le faatupeina mai le NDIS
- filifili au lagolago e faaaogā ina ia ausia ou sini

E mafai ona matou talanoa atu ia oe e fa'atatau i lou puleaina lava o oe i le isi toeiloiloga o au fuafuaga.

E ono le mafai ona e puleaina mea uma i lau fuafuaga

O le ā le mea e tupu pe a le toe mafai e a'u au faigaluega lagolago ona toe lagolagoina a'u?

Afai o au aufaigaluega lagolago masani ua le mafai na toe lagolago atu, e tatau ona latou fa'afeso'ota'i atu oe

E latou te fa'amautinoa ia iai ni au faigaluega lagolagofou e lagolago atu ia oe

la mautinoa lou fa'ailoa atu i lau ofisa e gafa ma oe o mea e te mana'omia

la avatu ai se lagolago e talafeagai lelei mo oe

O e uma e ofoina atu auauanaga a le NDIS e tatau ona mulimuli i:

- Tulafono o Amioga NDIS
- Faiga Masani NDIS.

O pepa o fa'amatalaga tāua ia e 2 e fa'amatalaina ai auala e tatau ona tausi e Ofisa o le NDIS o feagai ma i latou e iai manaoga fa'apitoa

Faasologa o upu

Talosaga e avea ma sui

O le talosaga e avea ma sui o le la'asaga muamua lea ina ia avea oe ma sui o le NDIS

Pe a e talosaga ina ia avea ma sui, ua e mana'o e faia oe ma sui

Lagolago Autū

O au lagolago autū o lagolago ma auaunaga e te mana'omia ma fa'aaogaina i le tele o taimi.

Agava'a

Ina ia e agava'a, e mana'omia ona e ausia matou tulafono fa'ata'atitia e fa'atatau i tagata e mafai na avea ma sui o le NDIS

Fa'ama'i pipisi

E maua le pandemic pe a pipisi vave se vairusi i le tele o atunu o le lalolagi.

Tupe fa'aalu totino

O tupe fa'aalu totino e a'afia ai mea mana'omia e pei o:

- meaai
- totogi o le fale
- pili

Toe iloiloga

A e toe iloiloina se mea, e te vaai pe o leā lona tulaga lelei na iai

Avea lava oe ma ou pule

A e pulea lava e oe lau fuafuaga, e mafai ona e:

- pulea uma po'o sevaega o faatupeina mai le NDIS
- filifili ia lagolago ina ia ausia ou sini

Le tūmau

Lē tumau o lona uiga mo se taimi pu'upu'u

Vairusi

O le vairusi o se ma'i po'o se gasegase e faigofie ona pipisi mai le isi tagata i le isi tagata.

Fa'afeso'ota'i mai matou

Telefoni – 1800 800 110

Imeli – enquiries@ndis.gov.au

Tuātusi Pusameli– GPO Box 700

Canberra

ACT 2601

Upega tafailagi – www.ndis.gov.au

Na tusia e le Vaega o Faamatalaga lenei tusitusiga faafaaigofie ai le faitauga.

Mo nisi faamatalaga faamolemole asiasi le www.informationaccessgroup.com.

Galuega numera 3506.